

Kan man regne med, at spørgsmålet måler folks indstilling til indkomstfordelingen både for erhvervsaktive og for folk, der ikke er i erhverv?

Synes man nu, at afstanden mellem en arbejdsmandsløn og en direktørgage er for stor, må man vel mene, at afstanden fra direktørgagen til en folkepension er endnu mere urimelig.

Når man altså finder spredningen for de erhvervsaktives indtægter for stor, må man finde den totale spredning for alle indtægter under ét endnu mere urimelig. For det betyder nemlig, at man medtager dels de ikke-erhvervsaktive med lav indkomst — såsom gamle, syge og unge under uddannelse — dels de ikke-erhvervsaktive med høj indkomst — folk, der alene lever af deres formue.

For det tredje kunne man mod Socialforskningsinstituttets spørgsmål indvende, at folk såmænd altid er utilfredse. Derfor vil man altid få svar som her, fordi alle tror, de kommer til at tjene mere, hvis forskellen mellem høj og lav indkomst mindskes, navnlig fordi der er en tendens til, at man ofte sammenligner sin indkomst med højere indkomster.

Det er nok muligt. Men selv om spørgsmålet besvares ud fra egoistiske ønsker om selv at få en større del af samfundets produktion, så er dette stadig flertallet af befolkningen. Det gjaldt nemlig i 1965, at seks af hver ti danskere måtte nøjes med at få tre af hver (skatteansat) tikroneseddel. Omvendt havde fire af hver ti skatteansat danskere syv af hver (skatteansat) tikroneseddel. *Kort og godt:* flertallet af befolkningen tjener under halvdelen af indkomsterne.

Konklusion: udviklingen i den personlige indkomstfordeling har været nogenlunde konstant fra 1949 til 1965, mens et flertal af befolkningen ønsker, at skævheder formindskes.

Overenskomstforhandlingerne er indledt mellem arbejdsmarkedets hovedorganisationer. Men det er ikke troligt, at de laveste og lavere lønninger kan hæves væsentligt, uden at det smitter af på de øvrige lønninger, således at forholdene mellem høj og lav løn bliver det samme.

Men der er talrige andre muligheder for mindskelse af indkomstaftandene. Det var f. eks. en nærliggende mulighed at øge de

samlede skatter og navnlig give progressionen mere bid.

Derved ville særlig høje indkomster blive beskåret. Ved samtidig at sætte overførselsindkomsterne til gamle og unge op, ville de fattigste få mere. Spredningen i indkomst ville altså mindskes.

Videre burde man generelt forbedre det sikkerhedsnet, der er fælles for alle, og give alle gratis behandling på sygehus og klinikker samt afskaffe den nuværende kopskat i form af sygekassekontingenter. Dette ville også medvirke til at mindske spredningen i trygheds- og levestandardniveau.

Der gives ingen statistik over, hvorledes en direkte skat varierer med indkomstens størrelse. Den er navnlig vanskelig at udarbejde, fordi der findes så mange former for fradrag.

Et af de mere indlysende urimelige fradrag må specielt virke uretfærdigt for den, der ikke har noget at rutte med. Hvorfor begunstiger man opsparing? Dels kan kun de mere velstående tænkes at foretage og få virkelig glæde heraf, dels opnår de sågar ofte denne fordel ved blot og bar omflytning af allerede foretagne opsparing. Og i øvrigt kan man slet ikke påvise, at den samlede opsparing fremmes ved at give de sparende incitament i form af skattefradrag.

Set fra indkomstfordelingens bund virker det også uretfærdigt, at ejerne af fast ejendom gennem de senere år har fået gode muligheder for udvidelse af deres forbrug ved optagelse af lån i værdistigningerne. Vel har mange ældre kun øgede skatter til tak for, at de nu sidder i gældfrit hus, såfremt de opretholder deres principper om gældfri ejendom. Men dette problem kunne forholdsvis let løses ved, at skatterne kunne få lov at stå som kommunefordringer i ejendommen indtil dens salg.

Men tilbage til progressionen i den direkte skat. Siden rapporten fra Det økonomiske Råds Formandskab er der sket en del på dette område. Og ikke til fordel for de dårligst stillede.

Lad os tage et eksempel. To ikke-forsørgerindkomster på henholdsvis 20.000 og 100.000 kr. Samme indkomst til beskatning skatteårene 1968-69 og 1971. Vi forudsætter, at der kun er tale om personfradrag.